

D/2021/45/581 – ISBN 978 94 014 7877 9 – NUR 770, 847

Vormgeving omslag en binnenwerk: Gert Degrande | De Witlofcompagnie
Illustraties: Annemie Berebrouckx

© Luk Dewulf & Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2021.

Uitgeverij LannooCampus maakt deel uit van Lannoo Uitgeverij,
de boeken- en multimediodivisie van Uitgeverij Lannoo nv.

Alle rechten voorbehouden.

Niets van deze uitgave mag verveelvoudigd worden
en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie,
microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitgeverij LannooCampus
Vaartkom 41 bus 01.02
3000 Leuven
België
www.lannoocampus.be

Postbus 23202
1100 DS Amsterdam
Nederland
www.lannoocampus.nl

Luk
De wulf **De**
Talenten
fluisteraar

Met illustraties van
Annemie Berebrouckx

Haal het beste
uit jezelf

Lannoo
Campus

INHOUD

TALENT: WAT IS HET NIET? WAT IS HET WEL? 11

Dus je denkt dat je geen talent hebt?	13
EERSTE LAAG: De activiteit kost je geen moeite en geeft je voldoening	14
TWEEDE LAAG: De tijd vliegt terwijl je het beoefent	19
DERDE LAAG: De activiteit laadt je batterij op	23
VIERDE LAAG: Je kunt je authentieke zelf zijn	25
En al die 'toptalenten' dan?	26
Welke zijn die 39 talenten die wij hebben omschreven?	32

WERKEN VANUIT JE TALENT IS DE NIEUWE YOGA 35

Dat moeë, maar voldane gevoel	37
Werken vanuit je talent levert positieve emoties op	41
Wat als mijn job niet bij mijn talenten aansluit?	47
Hoe helpt mijn talent om los te komen van zorgen?	54
Op zoek naar de activiteit die bij je talenten past	61

MAAR WAT ALS JE TALENT DOORSLAAT? 65

Wat kan er mislopen?	67
Wanneer worden talenten gevaarlijk?	71

DURF TALENTEN TE (H)ERKENNEN IN JEZELF EN ANDEREN

77

Hoe kan ik helpen talenten te erkennen?	79
Welk talent bovendrijft, hangt af van de context	82
Hoe help je kinderen hun talenten te erkennen?	87
Help, mijn kind heeft een label: de talenten achter de 'stoornis'	90
Doe ik er wel goed aan mijn passie na te jagen?	97

TOT SLOT: HOE KAN IK MIJN TALENT REALISEREN?

103

Je bent wie je bent	109
---------------------	-----

→ <i>Sneltest: wat zijn jouw talenten?</i>	111
--	-----

Inleiding

Ik ben Luk Dewulf. Ik noem mezelf een talentenfluisteraar. Al mag je dat gerust ook meteen als ‘talentenluisteraar’ lezen. Mensen bewust maken van hun potentieel wanneer ze dat zelf nog niet zien, dat is mijn missie. Dat gaat voor mij als vanzelf. Wanneer mensen me een verhaal vertellen over wat niet goed gaat, over momenten waarop ze het gevoel hadden te falen, over hoe ze met energieverlies kampen, dan kan ik daar goed naar luisteren. Want luisteren maakt deel uit van het leven.

Maar bij dat luisteren hoor ik in het verhaal steeds ook het unieke vermogen van de verteller. De moed. Het doorzettingsvermogen. De veerkracht. Het vermogen tot zelfreflectie. Met andere woorden: in elk verhaal ga ik nieuwsgierig op zoek naar iemands unieke talent. En daarvoor hoef ik geen zaken te verzinnen. Want die talenten zijn er gewoon. Bij iedereen. Ook bij jou.

Voor mij kwam alles op één moment samen, tijdens een conferentie in Florida waar op twee dagen tijd mijn eigen helden op het podium stonden – David Cooperrider en Ron Fry, twee bezielers van de waarderende benadering, Marty Seligman (de oprichter van de positieve psychologie), Mihaly Csikszentmihalyi (de bedenker van het concept ‘flow’), Barbara Fredrickson (wereldvermaard onderzoeker op het vlak van positieve emoties) en Marcus Buckingham, de pionier van het talentdenken. Ik besepte het toen nog niet, maar die twee dagen hebben een onuitwisbare indruk op me gemaakt. Ze maakten me nog duidelijker wat talent precies was (of beter, wat het *kan* zijn), hoe het in iedereen schuilt, en hoe een betere omgang met je unieke talentset je energiepeil een boost kan geven. Daardoor werd het steeds leuker om individuele gesprekken te voeren, en in zo’n gesprek op het spoor te komen van wat het unieke talent van iemand is. Samen met mijn collega’s Els en Peter vonden we steeds beter woorden voor die talenten. En zo ontstond er een referentiekader van 39 talenten, die je in dit boek kan ontdekken. Ze komen allemaal aan bod, op aparte pagina’s met grijze achtergrond verspreid door het boek.

Uit mijn talentengesprekken haal ik energie, net omdat ik er mijn eigen talenten op de juiste manier in kan stoppen. En dat gevoel krijg jij ongetwijfeld op dezelfde manier wanneer je iets graag doet, wanneer je het gevoel hebt dat de tijd voorbijvliegt, wanneer je voelt dat je jezelf kan zijn... Dat is wat talent écht met je doet.

Dat klinkt veelbelovend, maar je hebt het ongetwijfeld allemaal wel al eens gehoord. Vele beloftes, ambitieuze modellen, en toch te vaak het gevoel dat je in een hokje gestopt wordt. Daarom is het hoog tijd voor een andere kijk. Eentje waarmee we net niet proberen om je onder één bepaalde term te definiëren, of je in één categorie te stoppen – en je daarmee in alle omstandigheden onder één noemer te kunnen behandelen. In dit boek wil ik je net tonen dat je je talenten, ook al bestaat er misschien een vast aantal, altijd op een unieke manier invult. Zoals jij bestaat er geen ander, dus bestaan er ook geen twee personen die hun talentencombinatie op exact dezelfde manier inzetten.

Om je dat te kunnen meegeven, moet ik dit boek beginnen met een blik op wat talent eigenlijk is. Daarna geef ik je mee hoe vanuit je talent werken je heel veel oplevert – op korte, maar ook op lange termijn. Hoe belangrijk het is om ook buiten je werk activiteiten te vinden die bij je talent aansluiten. En hoe je anderen nodig hebt om je talent te ontdekken (en wat de rol van het onderwijs daarbij kan zijn). Ik beantwoord de vraag of het eigenlijk wel slim is om op zoek te gaan naar je passie, en hoe zelfrealisatie vanuit talent er kan uitzien. En om alles af te maken, geef ik je een nieuwe, speciaal voor dit boek ontwikkelde sneltest mee, waarmee je al een eerste stap zet naar het ontdekken van je talent. Zodat niet alleen ik, maar ook jij een talentenfluisteraar wordt. Als we die beweging kunnen opstarten, maken we samen een gigantisch verschil.

Nog één ding: dit boek geeft je niet alle antwoorden. Op zoek gaan naar je talent is geen doel op zich. Weten wat je talenten zijn, zorgt er niet voor dat al je problemen weggaan. Wat het je wel oplevert wanneer je je ervan bewust bent, is dat je leert stilstaan bij wat je zelf kan en wil. Het kan je helpen om te beseffen hoe belangrijk het is om zorg te dragen voor jezelf en anderen, hoe je de signalen van energieverlies en burn-out herkent en tegengaat, en hoe je talenten je soms ook in de problemen kunnen brengen (en wat daaraan te doen). Bovenal helpt het je om het beste uit jezelf en elkaar te halen. Als ik je daarbij kan helpen, is mijn missie al geslaagd. Veel succes!

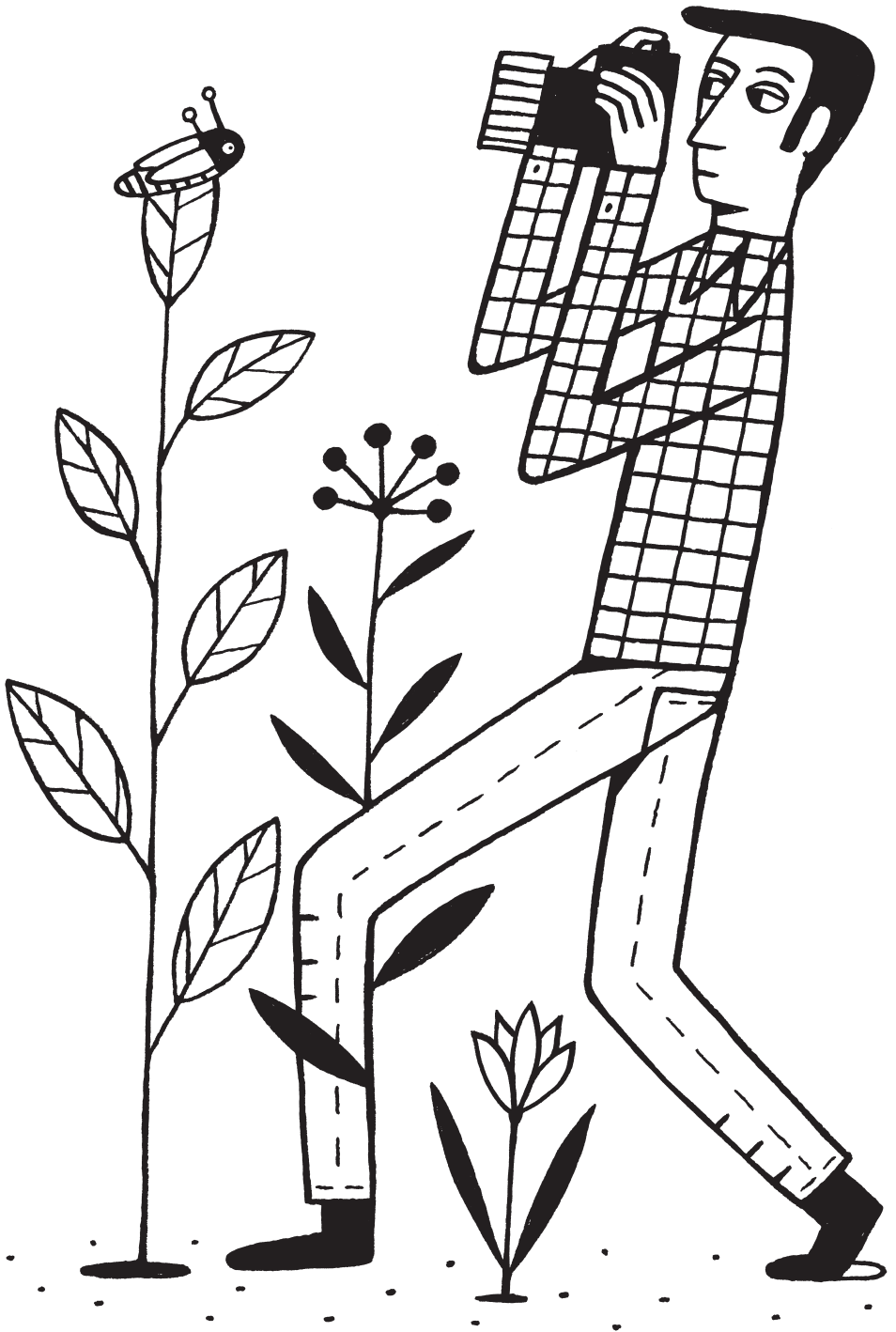
TALENT:

WAT IS

HET NIET?

WAT IS

HET WEL?

Dus je denkt dat je geen talent hebt?

● edereen die wordt geboren, wordt met talent geboren. Met bakken talent, zelfs. Als ik dat zeg, kijken veel mensen verbaasd op. Misschien ben jij er wel een van. Ik? Ik heb geen talent. En dan denk je meteen aan die ongelofelijk getalenteerde mensen om je heen. Linda, die heeft talent! Ze kan ongelofelijk mooie tekeningen maken. En Bart, die is een keukenprins. Maar ik? Ik niet, hoor. Ik ben maar een gewoon iemand.

Het hoeft niet te verbazen dat veel mensen zo redeneren. Als we het woord ‘talent’ horen in de media, beperkt de betekenis ervan zich vaak tot ‘de beste zijn’ of ‘in iets uitblinken’: denk maar aan televisieprogramma’s als *Belgium’s got talent* of *The voice of Holland*. We gebruiken het woord ‘toptalent’ voor de balgoochelaar op het voetbalveld of de chef in de keuken van een toprestaurant.

Met andere woorden: mensen gebruiken het woord ‘talent’ vaak om uit te drukken dat iemand uitzonderlijk goed in iets is. Maar dat is niet hoe ik naar talent kijk. Voor mij gaat talent niet over uitblinken of de beste zijn in een bepaalde activiteit. Het gaat veel meer over **welk effect een activiteit op jou heeft**. Mijn definitie van **talent** bestaat dan ook uit vier onderdelen. Het zijn meteen ook vier vragen waarmee je talent bij jezelf kunt ontdekken.

1. Welke activiteit kost je geen moeite en geeft je voldoening?
2. Wanneer vliegt de tijd voor jou?
3. Welke activiteit laadt je batterij op?
4. Wanneer kun je je authentieke zelf zijn?

We zullen ze op de volgende pagina’s één per één bekijken.

Eerste laag van een talent

De activiteit kost je geen moeite en geeft je voldoening

Talent uit zich in activiteiten waarvoor je geen moeite moet doen en die je voldoening opleveren. Je talent is níét de activiteit zelf, maar hangt nauw samen met het voldane gevoel dat je erdoor krijgt. Verschillende mensen zullen op een verschillende manier voldoening uit dezelfde activiteit halen. Een voorbeeld: vijf mensen maken een wandeling door de natuur. Wat geeft hen daarbij voldoening?

André: 'Ik ben tevreden als ik elke maand mijn kilometers kan verzamelen. Vorige maand wandelde ik gemiddeld dertig kilometer per week. Dat is een stuk meer dan de maand ervoor.'

Dirk: 'Ik houd ervan om een wandeling te maken die ik nog nooit gedaan heb. Het is altijd fijn om nieuwe plekjes te ontdekken.'

Josje: 'Als ik tijdens het wandelen mijn gedachten de vrije loop kan laten gaan, vind ik vaak oplossingen voor vraagstukken waar ik mee worstel.'

Stef: 'Het liefste wandel ik in stilte, samen met mijn vriendin. De mooiste stilte vind ik de verbonden stilte.'

Yann: 'Een wandeling is geslaagd als ik mooie foto's heb kunnen maken. Na elke wandeling plaats ik de mooiste dan op Instagram.'

Situatie

Ik zie abstracte beelden voor ogen van iets dat ik organiseer of bedenken. Dat beeld hou ik als een kompas voor ogen op weg naar een resultaat.

Herken je je hierin?

Dan is jouw talent

» **BEELDORGANISATOR** «

Als er iets georganiseerd dient te worden, ben je er graag bij. In je hoofd speelt zich dan een film af over wat er op dat moment staat te gebeuren. Je bent er ook goed in om die film helemaal waar te maken en je weet precies wat je te doen staat.

Wat als je talent doorslaat?

Anderen zien niet altijd jouw film. Leg hen uit waar je naartoe werkt en welke plaatjes daarbij horen, zeker aan anderen die mee organiseren. Soms doen zij voorstellen die niet passen in het beeld dat jij hebt. Blijf geduldig luisteren: jouw beeld kan er nog veel beter door worden.

Situatie

Ik kan een inspanning erg lang volhouden, ook al gaat het om iets dat niet leuk of saai is. Ik haal er voldoening uit als het dan af is.

Herken je je hierin?

Dan is jouw talent

» **DOORZETTER** «

Je werkt erg zorgvuldig en geconcentreerd aan een lange opdracht en krijgt er een kick van als je die opdracht hebt afgewerkt. Je deelt zo'n opdracht op in kleinere delen die je een voor een zorgvuldig afwerkt.

Wat als je talent doorslaat?

Probeer in te zien dat niet iedereen jouw sterke behoefte aan voorspelbaarheid deelt. Help anderen jouw nood aan structuur te begrijpen en leg hen uit dat het jouw manier is om om te gaan met wanorde. Je gedrag zou anders als controlerend kunnen overkomen.

Situatie

Ik kom tot ideeën en oplossingen door er met anderen over te praten. Dan krijg ik snelle, intuïtieve *split-second*-inzichten.

Herken je je hierin?

Dan is jouw talent

» **BUIKDENKER** «

Je denkt intuïtief en ziet snel verbanden en patronen. Je kunt heel makkelijk verschillende scenario's bedenken om van punt A naar punt B te gaan. Je voelt met je buik al aan wat er gebeurt, terwijl je het met je hoofd nog niet kunt uitleggen.

Wat als je talent doorslaat?

Doordat je inzichten zo snel komen, maak je keuzes op basis van aanvoelen en intuïtie. Soms is dat niet duidelijk voor je omgeving. Communiceer daarover, zodat je beslissingsproces transparant wordt. Luister ook naar anderen die misschien ideeën hebben die jouw intuïtie aanscherpen.

Situatie

Bij nieuwe, complexe problemen heb ik tijd nodig om alle puzzelstukken in mijn hoofd te leggen. Dan weet ik wat ik van iets vind.

Herken je je hierin?

Dan is jouw talent

» **DOORDENKER** «

Je vindt het niet makkelijk om snel je mening te verwoorden tijdens een gesprek: je hebt *denktijd* nodig bij nieuwe dingen en blijft nadenken tot de puzzel volledig gelegd is. Maar daarna mogen anderen wel een stevige, doordachte en onderbouwde mening van jou verwachten.

Wat als je talent doorslaat?

Soms ben je zo in gedachten verzonden dat je anderen niet ziet of geen contact met hen zoekt. Maak daarom aan je omgeving duidelijk dat je soms wat *denktijd* nodig hebt, vooraleer je je mening kunt geven. Bereid vergaderingen grondig voor. Dan zul je sneller weten wat je erover wilt zeggen.

Zie je? Eén activiteit, verschillende bronnen van voldoening. André, Dirk, Josje, Stef en Yann houden alle vijf van wandelen. Ze oefenen dezelfde hobby uit, maar die hobby maakt elk van hen om een andere reden blij. De woorden waarmee ze dat uitleggen, brengen ons in de buurt van hun talenten. En die talenten zijn voor iedereen verschillend. Misschien wandel jij ook graag, en heb je nog een andere reden waarom wandelen jou blij maakt.

Patrick mag vijftig kaarsjes uitblazen! Hij geeft een feestje voor zijn vrienden. Er wordt getoost. Linda staat op en vertelt enkele anekdotes over de vriendschap die ze als sinds hun kindertijd delen. De woorden vloeien uit haar mond. Het ene moment lachen de anderen in het gezelschap luidop, waarna het plots muisstil is en ze hun zakdoeken bovenhalen. Voor Linda gaat het echter moeiteloos. Op het eind van de avond bedankt Patrick haar. Linda is erg blij dat ze dit heeft mogen doen.

Fransien zit in de rats. Ze is zelfstandige, en goed in haar job. Maar de administratie doen en alle documenten bijhouden? Dat lukt haar niet. Ze vraag hulp aan Emma, die voorstelt om eens een ochtend langs te komen. Emma wandelt opgewekt binnen en biedt Fransien aan om zelf eens met de administratie aan de slag te gaan. Ze neemt alle mappen met documenten, haalt die eruit, sorteert de papieren en steekt die in nieuwe mappen met een heldere, duidelijke indeling. Alsof het haar helemaal geen moeite kost. Nog voor de middag ziet het kantoor van Fransien eruit als in een IKEA-brochure. Uiteraard is Fransien heel tevreden, en Emma is blij dat ze haar heeft kunnen helpen.

Spreken en ordenen lijken voor Linda en Emma moeiteloos te gaan. Uiteraard zullen er wel momenten zijn waarop Linda haar woorden niet zo makkelijk vindt. Soms zal het Emma niet lukken om structuur te creëren in de chaos. Maar vaak krijgen ze het wel voor elkaar, op momenten waarop alles stroomt en vanzelf lijkt te gaan. In die momenten kun je talent herkennen.

“

*Vaak krijg je het wel voor elkaar,
op momenten waarop alles stroomt
en vanzelf lijkt te gaan.*

In die momenten kun je talent herkennen.

”

Tweede laag van een talent

De tijd vliegt terwijl je het beoefent

Lijkt de tijd te vliegen als je met iets bezig bent? Dan is de kans groot dat je op dat moment 'in je talent staat'. Er bestaat zelfs een woord voor dit fenomeen: flow. Het was de Amerikaanse psycholoog Mihaly Csikszentmihalyi die het woord voor het eerst lanceerde (voor wie nu de wenkbrauwen frons: je spreekt zijn naam uit als *Mie-haai Tsjiek-sent-mie-haai*).

Flow is 'de tijd vergeten terwijl je bezig bent'. Het is een zowel fysieke als mentale toestand waarin je terecht komt. Het lijkt dan alsof de hele wereld verdwijnt. Alleen datgene waarmee je bezig bent, blijft over.

Elke vezel in ons lijf is betrokken. En als je dan op een bepaald moment op je uurwerk kijkt, denk je: och, is het al zo laat? De tijd is gevlogen! Pas als je even neerzit, voel je dat je best moe bent geworden. Zolang je aan de slag bent, voelt je activiteit helemaal niet zo vermoeiend aan.

Wat zorgt ervoor dat de tijd vliegt? Dat is voor iedereen iets anders. Wat de ene saai vindt, kan de andere in flow brengen. Wanneer vliegt de tijd voor jou?

- Als je in de keuken een taart bakt die je zorgvuldig met glazuur en decoratie bedekt?
- Als je in de tuin de struiken snoeit?
- Als je een spannend boek leest?
- Als je een oud kastje opknapt?
- Als je in gesprek bent met je beste vriend of vriendin?
- Als je op een feestje aan het dansen bent?
- Als je in een brainstorm zit met je collega's?
- Als je een praatje houdt voor je medewerkers?
- Als je de lesroosters inplant voor het komende schooljaar?
- Als je samen met je partner een nieuwe bestemming voor de zomervakantie bedenkt?

Flow is goed. En gezond! Maar té veel flow kan nadelig zijn. Ik wens je niet toe om van maandag tot vrijdagavond in flow te zijn. Dat komt niet goed, want het kan je behoorlijk uitputten.

David is dirigent van het stedelijke koor. Het is de laatste week voor het jaarlijkse kerstoptreden. De partituren opnieuw doornemen. De praatjes met de zangers voor de repetitie, de repetitie zelf, de nabespreking. Met iedereen een motiverend gesprekje voeren. Met de muzikanten overleggen. Hij doet het allemaal ontzettend graag. En de tijd vliegt. Maar David voelt ook dat hij stilaan erg moe is geworden. Bovendien wordt hij 's nachts vaak wakker, waarna hij aan alle details denkt die nog beter kunnen. Het optreden verloopt uiteindelijk vlekkeloos, maar David moet er wel minstens een week van bijkomen.

Sommige mensen verliezen bijna elke dag de tijd uit het oog. Andere mensen hebben die flow-ervaring nooit. Als je het nog nooit meemaakte, kun je je moeilijk voorstellen hoe het voelt, en dan kun je ook moeilijk begrijpen wat talent is.